

BANKA PİYASALARININ DÖNGÜSEL RİSKLERİ BASEL III YETERLİ Mİ?

DEVİRİM YALÇIN

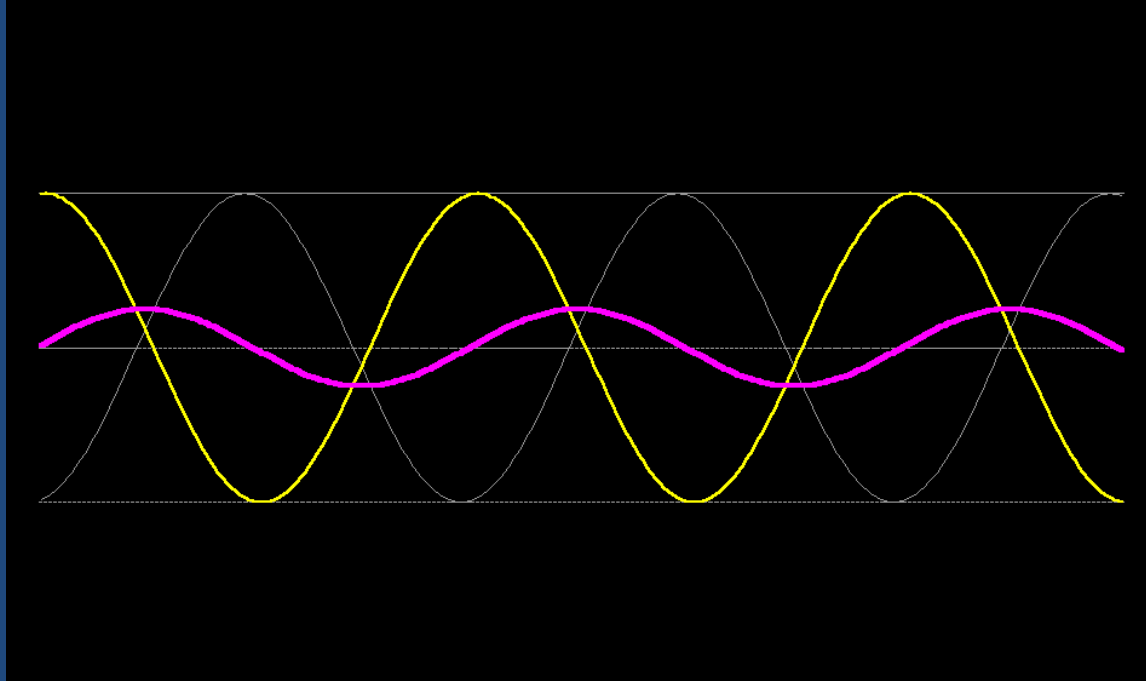
DÖNGÜSELLİK KAVRAMI

DÖNGÜ-YANLILIK: FİNANSAL SİSTEMDEKİ DOĞAL DALGALANMALARIN GÜÇLENMESİ VE SONUÇTA FİNANSAL VE EKONOMİK İSTİKRARIN BOZULMASI

DÖNGÜYE-KARŞITLIK: DÖNGÜ-YANLILIĞI MİNİMİZE EDEREK FİNANSAL PİYASAYA İSTİKRAR KAZANDIRMA

DÖNGÜ-YANLI HAREKETLERİN EKONOMİK FAALİYET DALGALANMALARINI İLE POZİTİF İLİŞKİSİ MEVCUTTUR.

DÖNGÜSELLİK KAVRAMI

DÖNGÜSELLİK KAVRAMI

DÖNGÜ-YANLILIK ÜZERİNE YAPILAN ÇALIŞMALAR;

- REEL TOPLAM AKTİF FİYATLARI
- EMLAK FİYATLARI
- ÖZEL SEKTÖR KREDİLERİ / GSYH
- KREDİ KÂR MARJLARI

GSYH'YE DAYALI HESAPLANAN ÇIKTI AÇIĞI İLE
PARALELLİKLER GÖSTERMEKTEDİR.

DÖNGÜSELLİK KAVRAMI

- VARLIKLARIN FİYATINDAKİ ARTIŞ TEMİNAT DEĞERİNİ VE KREDİ HACMİNİ ARTIRMAKTADIR.
- HİSSE SENEDİ FİYATLARININ İSTİKRARSIZ GELİŞİMİ ÖZKAYNAK RİSKİNİ ARTIRMAKTADIR.
- MAKROEKONOMİK İSTİKRAR, ÇIKTI DÜZEYİ İLE ÖZKAYNAKLAR ARASI DÖNGÜ-YANLILIĞI DÜŞÜRÜR.
- KREDİ TEMİNATLARI İLE ÇIKTI DÜZEYİ ARASINDAKİ DÖNGÜ-YANLILIK VE PİYASA KAPİTALİZASYONU ZİT.
- ÖZKAYNAK GÜÇLENİRSE DÖNGÜ-YANLILIK DÜŞER.

BANKA PİYASALARINDA DÖNGÜSELLİK

BANKALAR DURGUNLUK SIRASINDA ÖNEMLİ KREDİ SORUNLARIYLA KARŞILAŞMAKTA, KAYNAKLARINI MÜDİLERİNE TAHSİS ETMEKTEDİRLER.

DÖNGÜ-KARŞITI MEKANİZMALAR GELİŞTİRMEK AMACIYLA BANKALAR, EKONOMİK GENİŞLEME DÖNEMLERİNDE SERMAYELERİ ARTIRILMALIDIR.

KALDIRAÇ KULLANIMINA SINIR GETİRİLMELİDİR.

AKTİF FİYATLARI İLE KREDİLERİN DÖNGÜ YANLI ETKİLERİ

FİNANSAL SERBESTLEŞME, TÜKETİM PATLAMASININ
TETİKLENMESİYLE VARLIK FİYATLARININ YÜKSELİŞİ,

VARLIK PİYASASININ ANİ ÇÖKÜŞÜNDE İSE BANKA
SİSTEMİNİN PORTFÖYÜNDEKİ VARLIK DEĞER KAYBI.

=> VARLIK FİYATLARINDAKİ HIZLI YÜKSELİŞLER,
KREDİ RİSKİNİ TETİKLEME POTANSİYELİ TAŞIMAKTA.

AKTİF FİYATLARI İLE KREDİLERİN DÖNGÜ YANLI ETKİLERİ

YÜKSELİŞ DÖNEMİNDE ASİMETRİK BİLGİ SORUNU NEDENİYLE BANKALARIN KREDİ KARARLARINDAKİ ZAFİYET SONUCU POTANSİYEL KREDİ RİSKİ ARTAR.

DURGUNLUK DÖNEMİNDE KREDİ KAYBI NEDENİYLE KARŞILIKLAR ARTACAĞINDAN İLAVE SERMAYE İÇİN VARLIK SATIŞLARI, KREDİ İŞLEVİ GERİLEMeye BAŞLAR

=> İLAVE KARŞILIK AYIRMA ZAMANLAMASI KRİTİKTİR

BASEL KRİTERLERİNİN EVRİMİ

BANKACILIKTA YAPILAN DÜZENLEMELER GENELLİKLE PİYASA BAŞARISIZLIKLARINI İZLEMİŞTİR.

BASEL I : $SYR = \text{Serm. Tabanı} / \text{Risk Ağırlıklı Varlıklar}$

BASEL I½: $SYR = \text{Serm. Tabanı} / (\text{Kredi Rs.} + \text{Piyasa Rs.})$

BASEL II : $SYR = \text{Serm. Tabanı} / (\text{KR} + \text{PR} + \text{Operasyonel})$

BASEL II½: Piyasa Riski hesaplama metodu revizyonu

BASEL III : Sermaye Tamponları ve Likidite Standartları

BASEL IV : Risk Ağırlıklı Varlıklarda Yoğunlaşma Riski

BASEL III GÜNCELLEMESİ

BASEL II UZLAŞISI AÇIKLARI İÇİN GÜNCELLEME

- FİNANSAL ŞOKLARA DİRENCİN ARTIRILMASI
- RİSK YÖNETİMİ UYGULAMASININ GELİŞTİRİLMESİ
- BANKALARIN ŞEFFAFLIĞININ ARTIRILMASI
- MİKRO İHTİYATİ TEDBİRLERLE MÜNFERİT DİRENÇ
- MAKRO İHTİYAYİ TEDBİRLERLE SİSTEMİK DİRENÇ

BASEL III GÜNCELLEMESİ

ÇEKİRDEK SERMAYE

(Ödenmiş Serm. + Dağıtılmamış Kârlar + Diğer Gelir)

2014-18 GEÇİŞ SÜRECİNDE KADEMELİ İNDİRGEME

ASGARİ ÇEKİRDEK SERMAYE ORANI

(Çekirdek Sermaye / Risk Ağırlıklı Varlıklar)

SERMAYE KORUMA TAMPONU

2016-19 GEÇİŞ SÜRECİNDE %0'DAN %2.5'E

BASEL III GÜNCELLEMESİ

SERMAYE YETERLİLİĞİ YÖNÜNDEN BASEL III İLE
GELEN EN ÖNEMLİ YENİLİK:

**DÖNGÜSEL HAREKETLERE GÖRE DİNAMİK
SERMAYE TAMPONU**

KREDİ HACMİNİN AŞIRI BÜYÜMESİNE FRENLEME

BASEL III GÜNCELLEMESİ

**KALDIRAÇ ORANI = ANA SERMAYE / (AKTİFLER +
BİLANÇO DIŞI KALEMLER)**

**LİKİDİTE KARŞILAMA ORANI = LİKİT VARLIKLAR /
NET NAKİT ÇIKIŞLARI**

**NET İSTİKRARLI FONLAMA ORANI = MEVCUT
İSTİKRARLI FONLAMA TUTARI / İHTİYAÇ DUYULAN
İSTİKRARLI FONLAMA TUTARI**

BASEL III UYGULAMA ÖNGÖRÜLERİ

- ÖZKAYNAK KARLILIKLARINI KORUMAK İÇİN ARACILIK HİZMET BEDELLERİNİN ARTIŞI
- DÜŞÜK RİSKLİ YATIRIM ARAÇLARINA YÖNELİM
- NİSPETEN RİSKLİ KOBİ'LERE KULLANDIRILACAK KREDİLERİN AZALTILMASI

BASEL III KRİTERLERİNE ELEŞTİRİLER

- KAMU BORÇLANMA ARAÇLARINA DOĞRU YÖNLENİM NEDENİYLE BANKA PORTFÖYLERİNDEKİ ÜLKE RİSKİNİN ÖNEMLİ ÖLÇÜDE ARTMA TEHLİKESİ
- FİNANSMAN AÇIĞI BULUNAN ÖZEL SEKTÖR FİRMALARININ FON TEMİNİNDEKİ SIKINTILARI VE KAYNAK BULMA MALİYETLERİNİN PİYASA BASKISI
- ÜLKE BAZLI KREDİ KISITLAMALARIYLA TEMETTÜ DAĞITIMINDA SINIRLAMA, KALDIRAÇ ORANLARININ DÜŞÜRÜLMESİ KAYNAKLI DÖNGÜ-YANLI ETKİLER

BASEL III VE TÜRKİYE

TERS DÖNGÜSEL SERMAYE YAPISI KURULMASI **(2013)**

BANKAYA ÖZGÜ DÖNGÜSEL SERMAYE TAMPONU

DÖNGÜSEL TAMPON ORANI

SERMAYE KORUMA TAMPONU

SERMAYE KORUMA TAMPONU ORANI

BASEL III VE TÜRKİYE

DÖNGÜSEL SERMAYE TAMPONU

$$\text{Döngüsel sermaye tamponu} = \text{Min}\left(\%2,5 \times \frac{\text{Max}(\text{Kredi Açığı} - \%3,0)}{\%15 - \%3}, \%2,5\right)$$

ANA KRİTER: **KREDİ/GSYH AÇIĞI**

«UZUN DÖNEMLİ TREND KREDİ/GSYH ORANI İLE
HESAPLAMA DÖNEMİ GÜNCEL ORANIN FARKI»

BASEL III'ÜN TÜRK BANKACILIK SİSTEMİNE OLASI ETKİLERİ

- TÜRK BANKACILIK SİSTEMİNDEKİ SYR İLE BASEL III ÇEKİRDEK SYR DEĞERLERİ FARKI GÖRECE DÜŞÜK
- KÜRESEL KRİZ ÖNCESİ BDDK PROAKTİF TEDBİRLERİ BASEL III KRİTERLERİ İLE AĞIRLIKLA ÖRTÜŞÜYOR.
- KISA VADEDE ÖZKAYNAK SIKINTISI ANCAK ORTA-UZUN VADEDE İSTİKRARLI EKONOMİK BÜYÜME
- PİYASA RİSKİ YÖNETİMİ İLE ARASINDAKİ BAĞLANTI VE BİLGİ AKIŞININ GÜÇLENMESİ
- NOTU DÜŞÜK KOBİ'LERE YÜKSEK FAİZLİ KREDİ

